

Seat No. _____

HC-1601100202040401

M. A. (Sem. IV) (CBCS) (W.E.F.-2016) Examination

April – 2023

Sanskrit

(Alankarasastra, Dhvanyaloka - Udyota-1 & Vakroktijivita Unmesa-1)

(Common Paper for 2015 & 2016)

(Old Course)

Time : 2½ Hours / Total Marks : 70

૧	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે કારિકા સ્પષ્ટ સમજાવો.	૧૪
1	Explain fully any two of the following Karikas:	14
	(૧) काव्यस्यात्मा स एवार्थस्तथा चादिकवेः पुरा।
कौच्चद्वन्द्ववियोगोत्थः शोकः श्लोकत्वमागतः॥	
	(૨) आलोकार्थी यथा दीपशिखायां यत्नवान् जनः।
तदुपायतया तद्वदर्थे वाच्ये तदादृतः॥	
	(૩) मुख्यां वृत्तिं परित्यज्य गुणवृत्त्याऽर्थदर्शनम्।
यदुद्दिश्य फलं तत्र शब्दो नैव स्वलद्रतिः॥	
	(૪) योऽर्थः सहृदयश्लाघ्यः काव्यात्मेति व्यवस्थितः।
वाच्यप्रतीयमानाख्यौ तस्य भेदावुभौ स्मृतौ॥	
૨	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે કારિકા સ્પષ્ટ સમજાવો.	૧૪
2	Explain fully any two of the following Karikas:	14
	(૧) शब्दार्थो सहितौ वक्रकविव्यापारशालिनि।
बन्धे व्यवस्थितौ काव्यं तद्विदाह्लादकारिणि।	
	(૨) साहित्यमनयोः शोभाशालितां प्रति काव्यसौ।
अन्यूनानतिरिक्तत्वमनोहारिण्यवस्थितिः॥	
	(૩) वाच्यवाचक सौभाग्यलावण्यपरिपोषकः।
व्यापारशाली वाक्यस्य विन्यासो बन्ध उच्यते॥	
	(૪) इत्युपादेयवर्गेऽस्मिन् यदर्थं प्रतिभा कवेः।
सम्यक् संरभते तस्य गुणः सौभाग्यमुच्यते॥	

- ૩ “અલંકારશાસ્ત્રના ઇતિહાસમાં ધ્વન્યાલોક એક શકવર્તી ગ્રંથ છે”- ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૩ “ધ્વન્યાલોક is Pioneer work in the history of poetries”- Discuss. 14

અથવા/OR

- ૩ ધ્વન્યાલોકના પ્રથમ ઉદ્યોતમાં વર્ણવેલ વિષયોની સમીક્ષા કરો. ૧૪
- ૩ Evaluate the topics narrated in the ‘પ્રથમ ઉદ્યોત’ of the ધ્વન્યાલોક 14

- ૪ કુન્તકનું કાવ્યશાસ્ત્રમાં પ્રદાન મૂલવો. ૧૪
- 4 Evaluate the Contribution of ‘કુન્તક’ to the Sanskrit Poetics. 14

અથવા/OR

- ૪ વક્રોક્તિજીવિતના ઉન્મેષ-૧ના આધારે વક્રતાના છ પ્રકારોની ચર્ચા કરો. ૧૪
- 4 Discuss the six types of વક્રતા as depicted in the first ઉન્મેષ 14
of વક્રોક્તિ જીવિતમ્

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. ૧૪
- 5 Write short notes on any two of the following: 14
- (૧) આનંદવર્ધનસ્ય કાવ્યલક્ષણમ્।
- (૨) કુન્તકસ્ય માર્ગનિરૂપણમ્।
- (૩) પ્રતીયમાનઃ અર્થઃ।
- (૪) વક્રોક્તિ સંપ્રદાયઃ।